

ANUL VII. - No. 12
15 Aprilie 1931

„Hristos, Regele, Națiunea“
„România a Românilor“

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

Hristos a Inviat.

A. C. Cuza: O zi istorică națională.

I. C. Cătuneanu: Participarea L. A. N. C. la Semicentenarul Regatului

Marele Congres L. A. N. C. — Suceava. 15.000 congresiști.

P. Lenghel: Propaganda naționalistă-creștină și adventismul.

I. N. Formator: Făgărașul sub călcăiul lui Iuda. O laudabilă inițiativă din Țara Oașului.

„Politica culturală la granița de vest“ — de dl C. Iencica.

Din „Gazeta Maramurășană“.

In legătură cu procesul penal I. Bergfeld—A. Glasner.

D. V. Athanasescu: Ce zice străinătatea?

Inmormântarea studentului erou Gh. Popescu.

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. Lazar Isaicu.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „ARDEALUL“
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Hristos a înviat!

Lumea creștină serbează azi cel mai însemnat eveniment din istoria creștinismului. Astăzi a înviat Mântuitorul Hristos, purtătorul de lumină, și prin învierea Lui a constituit întregirea răscumpărării noastre, făcându-se văzut în întreaga Mărire a Dumnezeirii Sale, și triumfând asupra morții. Astăzi bucuria stăpânește sufletul creștinului, fiindcă serbează amintirea Invierii Celui Crucificat, ce prin învățăturile sale s'a ridicat la Dumnezeire! Măreția neasemuită a învierii Aceluia care și-a bazat doctrina pe credință și dragoste arată realitatea „prosperității“ doctrinelor religioase ulterioare, cari toate se apropie de faliment!

Momente de reculegere sufletească se apropie de vetrele tuturor familiilor creștine. Astăzi avem fericierea de a ne trezi ca dintr'un somn letargic și simțim în conștiința noastră națională unitatea de rasă, limbă, purtând cu mândrie în cântece, adevărul vredniciei obârșiei noastre „nos genere et sanguine Romani“. Ziua învierii este ziua senină plină de bucurie pe toată suprafața pământului, unde există suflet creștin. În această zi ochiul nostru zărește pretutindeni semne de reînținerire și bucurie. Isus Christos, prin învierea Lui, a dovedit că El este Mesia cel făgăduit, nimicind puterea morții și dându-ne chezașia vieții de veci. Această mărețată sărbătoare vorbește sufletului, mai mult ca ori care sărbătoare, fiindcă ne ilustrează menirea înaltă a omului. Și aceasta este explicarea sticlirii ochilor noștri, de o însuflețire divină și sfântă. Invierea Mântuitorului Hristos risipește scepticismul celor slabi, convingându-i că într'adevăr întocmirile înțelepciunii celui Prea Înalt, sunt minunate. Această întâmplare însemnată, din istoria mântuirii neamului

omenesc, trezește cele mai curate sentimente de bucurie în sufletele creștine semnificând biruința luminii, întărirea credinței și întemeierea dragostei nemărginite. Înțelepciunea Sf. Scripturi evidențiază un adevăr netrecător, arătând că mântuirea neamului omenesc și biruința adevăratei credințe creștine, stă în cea mai strânsă legătură cu patimile, moartea și învierea Mântuitorului Hristos. Prin moarte la viață, prin suferință la izbândă. Dacă privim în lumina învățăturilor Evangheliei împrejurările grele ale traiului de azi, trebuie să ne aducem aminte de cuvintele Mântuitorului: „*Veți auzi vești de războaie, luptă seama nu vă spăimântați, căci trebuie să fie toate, dar nu este încă sfârșitul... toate acestea vor fi început de dureri, însă cine va răbda până în sfârșit acela se va mântui...*“

Invierea D-lui Hristos este însă Mântuirea neamului omenesc și în istoria acestei mântuirii deosebim 3 momente: *Credința* din care izvoarește lucrarea Mântuitorului, *răstignirea* pentru răscumpărarea neamului omenesc, și *învieria* ca *urmare firească a credinței și patimirii*.

Un oarecare Leberaux prezintă lui Talleyrand un proiect de a iscodi o religie nouă. De sigur își va succeda, fu răspunsul lui Talleyrand, și numele își va trece încununat cu aureolă, la urmași, dacă vei îndeplini următoarele condiții: Să rabzi, să fi schingiuit, bătut, răstignit, iar a treia zi să înviezi. Răspunsul acesta decepționează numai decât zelul reformatorului. Esența acestui răspuns îmbrăcat în haina sarcasmului, este că Domnul Hristos a fost și va rămâne singurul care a re-întrat în viață, cu dela sine putere, după ce a trecut prin porțile morții. Mântuitorul nostru, Hristos, trece

prin toate fazele vârstei omenescă, asimilându-se nouă pentru a fi pilă tuturor. Să punem și noi, urmând pildei lui Isus, toate puterile trupesti și sufletești în serviciul celui Prea Înalt prin aceasta aducând lui Dumnezeu, cel mai înalt omagiu, iar trupului, folos, în chipul cel mai excelent. În caz contrar ne vom face identici păcătoșilor, cari trăiesc fără un Dumnezeu și cari în conștiința lor amortită, cred că pot viețui astfel. Glasul de sirenă al acestei lumi păcătoase rămâne tot mai mult fără ecou. Golul acestor inimi nu-l va putea umple decât nemărginirea lui Dumnezeu. Credința trebuie păzită, cultivată și îngrijită fiindcă ea este izvorul vieții noastre supranaturale. Ea ne îndeamnă la faptele iubirii, în toate nuanțele sale, la fapte cari culminează în iubire până și a contrariilor. Fiindcă nicidecum omul nu-i mai lipsit de demnitate omenescă, decât în momentele de răzbunare.

Creștinul adevărat, sub imperatiul adevărurilor relevate, știe ierta și celui mai mare rău făcător. Asemenea fapte nobilitează sufletul și înalță pe om la demnitatea ființei sale. Se cuvine ca în această slăvită zi, „unii pe alții să ne îmbrățișăm“ și să uităm toate grijile lumesti pentru că numai astfel vom putea simți farmecul frumosului răsărit de soare identificat cu Hristos, care azi a înviat ca un Dumnezeu, ca un stăpân al morții.

Deci stăpâniți de aceste sentimente să realizăm semnificația cuvintelor psalmistului, care zice în această mărețată sărbătoare (Ps. C., X., VII:23): Ziua învierii, să ne veselim popoare, ziua care a făcut o Domn, să ne bucurăm într'ansa.

Stud. Teolog H. VIȘOIU

O zi istorică națională

Duminecă 8 Martie 1931, împlinindu-se opt ani dela înființarea L. A. N. C., ea vine dar încă odată să se plece în fața altarelor, și să proclame principiile și idealurile sale cuprinse în aceste cuvinte, rezumând doctrina cuzistă pe care se bazează :

HRISTOS, REGELE, NAȚIUNEA, ROMÂNIA ROMÂNILOR.

În interpelarea mea, dela 9 Februarie 1931, referitoare la atentatul dela Rădăuți, *l-am întrebat pe d. Președinte al Consiliului de Miniștri*, rugându-l să-mi spună :

„Dacă „Liga Apărării Naționale Creștine”, înființată la 4 Martie 1923, și funcționând, așadar de opt ani, pe baza unei doctrine științifice și a unui program de reforme „corespunzător, de reală și singură „garanție posibilă a ordinii, este îndrituită, sau nu să-și continue „acțiunea fățiș și pe cale legală, „pentru realizarea idealurilor sale : „Hristos, Regele, Națiunea, România Românilor? Sau dacă aceste „idealuri sunt „subversive”, și care „găume?”

O fi „subversiv” : Hristos? O fi : Regele? O fi : Națiunea? O fi : România Românilor?

Cerem să ni se răspundă !

Reflectând asupra acestor principii și idealuri, o clipă numai, oricine va putea să vadă, că doctrina cuzistă, care stă la baza acțiunii L. A. N. C. este o doctrină științifică, pe care nimic nu o poate strămuta. De aceea, nici nu a strămutat-o nimeni până azi.

Aceasta este puterea nebiruită a L. A. N. C.

După opt ani de existență — luptând cu toate greutățile, cu toate intrigile „partidelor”, și cu toate infamiile Jidăniei talmudice, ale presei și ale banilor jidănești — L. A. N. C. a biruit prin doctrină ! Prin adevăr !

Dela Hotin și până la Timișoara, dela Satu-Mare, la Cetatea-Albă, o puternică mișcare națională românească, se afirmă pe baza doctrinei cuziste : care a format conștiința națională a nației românești, față de primejdia Jidanilor.

Un lucru mai rămâne. Esențial. **Realizarea programului cuzist.**

Aceasta este misiunea istorică a organizației L. A. N. C. : pentru care trebuie să lupte vitejește toți membrii săi.

Fățiș și pe cale legală.

Nu mai fățiș — fără ascunzișuri nedemne de L. A. N. C., care re-

prezintă dreptul de stăpânire a României de către Români — și numai pe cale legală, prin lege făcută de noi, pentru noi, cari suntem imensa majoritate producătoare și apărătoare a pământului nostru românesc : *ne vom mântui de Jidanii paraziti.*

Ne vom mântui? Nu ne vom mântui? Știm că sunt o mulțime de neîncredători, în puterile nației românești, și de prea crezători în puterea Jidanilor.

Dar totul depinde numai de noi. Nimeni — dacă nu voim — nu ne poate sili să tolerăm pe Jidani pe pământul nostru, să-i îngăduim alături de noi.

Rezistența noastră națională —

în rădăcinată în spirite, în inimi și voinți — reprezintă o putere uriașă, pe care nimic nu o poate birui.

Să o cultivăm pe aceasta, în orice moment, punând-o în serviciul marelui scop al **eliminării Jidanilor** : la care lucrează astăzi toate popoarele lumii, pe baza aceleiași doctrine.

Noi nu suntem singuri !

În această zi de adevărată sărbătoare națională, luptătorii din L. A. N. C. să fie dar mândri de opera lor, de până acum, și încrezători în ziua de mâine.

Să trăiască L. A. N. C. !

Să trăiască România Românilor !

A. C. CUZA.

Participarea L. A. N. C. la Semicentenarul Regatului

DL. I. C. Cătuneanu, fiind invitat prin DL. Profesor Marin Ștăfănescu, Președintele Asociației „Cultul Patriei”, să participe la întrunirea ce a avut loc în București, la Ateneul Român în ziua de 29 Martie, când s'a sărbătorit o jumătate de secol dela proclamarea Regatului, a rostit din partea Ligii Apărării Naționale Creștine următoarea cuvântare :

DOMNULE PREȘEDINTE,

Asociația „Cultul Patriei” invitându-mă prin D-voastră la această măreață întrunire curat românească, mă simt dator să vă mulțumesc, în numele organizației căreia îi aparțin, în numele Ligii Apărării Naționale Creștine, pentru distinsa onoare ce mi-ați făcut. M'ați chemat la comemorarea unui act istoric, atât de scump sufletelor noastre și fundamental în propășirea neamului românesc.

Domnilor, pomenirea faptelor mari și a datelor însemnate din viața unui popor are desigur un rost educativ și patriotic, dar amintirea lor solemnă este mai necesară la zile grele, decât în timpuri ferice, pentru că trezește simțul datoriei civice și stimulează energiile adormite.

Când trăiam zilele grele de zămislire în suferință a României întregite, Președintele de atunci al Academiei Române neuitatul profe-

sor **Dimitrie Onciu**, a înțeles, în primăvara anului 1918, să comoreze, aici la București, împlinirea a 500 de ani dela moartea lui Mircea cel Bătrân.

Era această inițiativă, sub ocupația germană, nu numai un act de curaj, dar și afirmarea unui drept autohton și a unei credințe, cari la sfârșitul aceluiaș an s'au împlinit.

Astăzi, se cer din nou anumite afirmări și precizări. Într'o vreme de acută criză materială și mai ales morală, prăznuim Semicentenarul Regatului, spre a ne lumina conștiința și a ne galvaniza energia, după exemplul oamenilor de acum 50 de ani. Ceeace i-a făcut să triumfe asupra tuturor greutăților și piedicelor, au fost câteva direcții luminoase în conducerea statului, pe cari cu sfîntenie trebuie să le păstrăm. Cari sunt acele direcții?

Domnilor, generația care ne-a dat Unirea dela 1859, Regatul și consolidarea lui, a fost hotărât și

precis *naționalistă*. A dat dovadă despre aceasta și la 1866, când ne-a făurit Constituția și la 1879 când au modificat-o, înțelegând atunci să rezolve chestiunea jidovească, așa cum dictau interesele bine chibzuite ale nației românești și respingând cu energie și succes orice înjunctiune din afară. Astăzi, mai mult decât atunci trebuie să cultivăm *naționalismul integral și intransigent*, pentru că trăim într'o neîntreruptă concurență cu minoritățile etnice. Conform tratatelor de pace, le-am acordat ceea ce era drept și corect să le dăm. Le cerem însă același spirit de corectitudine în purtarea lor față de statul român. **LE CEREM LEALITATE.** Numai astfel se vor putea apropia de noi. Și au tot interesul să se apropie și să colaboreze în deplină armonie, pentru că în orice punct al României întregite noi suntem acolo *cu dreptul nostru istoric și cu puterea noastră de stat*. Această conștiință superioară au degradat-o politicianii prin compromisuri și concesiuni de tot felul. În primul deceniu de viață publică a României întregite guvernantii noștri au scoborât prestigiul statului prin pacte inadmisibile cu minoritățile, cari în orice concesie au văzut o slăbiciune a noastră și o încurajare la noi pretenții. Toate înțelegerile de această natură s'au făcut cu sacrificarea intereselor românești.

Cerem cu insistență și energie să înceteze această politică nefastă.

Generația care ne-a dat Unirea dela 59, Regatul și consolidarea lui, avea drept lozincă *independentă economică* a țării, pe care înfătuind-o, România mică a rămas stăpână pe destinele ei în așa fel, încât, nefiind înfeudată nici unui vecin, a putut trage sabia la 1916 și merge într'acolo unde o chemau interesele milenare ale neamului. Înainte chiar de a se proclama independentă, înaintașii noștri au izbutit să desrobească marea proprietate, încăpută pe mâna creditorilor Jidani și Greci, prin înființarea Creditului Rural, având capital exclusiv românesc. Guvernantii de astăzi zălogesc pământul țării și îi înstrăinează avutiile prin legi și împrumuturi dictate de finanța internațională. Se obiectează, că si-

tuția economică mondială, fiind excepțional de grea, este firesc ca opera de guvernare să întâmpine mari dificultăți. Domnilor, poporul nostru harnic, răbdător și înțelept, se guvernează ușor cu o condiție: *să i se dea prosperitatea economică prin propriile lui mijloace.*

Ca o încoronare a tuturor străduințelor ei de consolidare, *România mică și-a dat toată grija, toată iubirea și tot avutul ei pentru întărirea armatei.* Nu este aici locul să se cânte ode ostirii noastre. Dar oricine știe și simte, că fără vitejia ei legendară și imensul ei spirit de sacrificiu, nu am fi ajuns unde suntem. *În împrejurările actuale armata cere să fie pregătită.* Pregătirea nu se face printr'un simplu aport de bunăvoință. Se face cu bani. Și cu toții știm că banii împrumuturilor oneroase s'au dus și se duc, nu pentru opera de apărare națională, ci pentru căpătuirea partizanilor politici!

Dar nu este suficient să urmăim luminoasele directive politice, cari practicate ne-au dus la întregirea neamului, se cere astăzi imperios *să creiăm o atmosferă de sănătate morală*, în care națiunea dezorientată și descurajată să-și găsească încrederea în sine și optimismul necesar oricărei prapăsiri. Această primenire de atmosferă noi o prețindem dela clasa conducătoare.

României întregite îi trebuie oameni întregi. Om întreg este acela care are atâta bază cât și înălțime. Dacă înălțimea o formează *inteligenta*, baza o constituie de sigur *caracterul*. *Nouă ne trebuie oameni cu atât caracter cât și inteligență.* Omul cu multă inteligență, dar fără caracter se aseamănă corabiei, care având fundul strămt și catargele înalte, navighează ușor și repede pe timp senin, dar și mai ușor se răstoarnă în valuri la bătaia vântului. Omul de caracter se aseamănă corabiei cu baza largă, care plutește mai încet dar rezistă furtunei. Unde sunt astăzi oamenii cari să aibă atât caracter cât și inteligență? Nu-i văd? I-am avut în trecut: când erau *„corecți în viața privată și dezinteresați în viața publică“*.

Ca să-i măsurăm pe cei de azi cu cei de ieri, vă dau Domnii mei, două fapte din care Dv. singuri veți trage concluziile.

Oamenii, cari au strălucit în fruntea României mici, la proclamarea Regatului, au murit săraci: și *Brătianu* și *Kogălniceanu* și *Costake Roșetti*; pe cei de azi, cari figurează la conducerea statului, îi găsiți, ca deponenți cu zecimi de milioane, în registrele băncilor elvețiene!

Alt fapt: Sub ocupația germană, trăia la București ca simplu particular, acela, al cărui nume a rămas în istoria politică a României mici din ultimii cincizeci de ani, și în istoria literaturii române: *Tita Maiorescu*. Într'o zi primește vizita unui ofițer german, care-i aduce la cunoștință că Maresalul Mackensen voeste să-i vorbească. Fostul prim-ministru dela 1913 îi răspunde: dacă Exc. Sa Dl. Feldmaresal voeste să-mi vorbească nu are decât să vie la locuința mea. În România întregită, țară învingătoare. Presedintele Consiliului de Miniștri Iuliu Maniu, se dezlasează dela București la Cluj, în primăvara anului 1929, spre a avea o convorbire clandestină cu generalul von Seeckt, fostul comandant al Reichswehr-ului german.

Domnilor, comparați purtarea lui Maiorescu cu alui Iuliu Maniu. Mă obțin dela orice comentarii și calificare, din considerațiunea de respect ce am pentru acest templu al culturii românești.

Dacă țara noastră s'a ridicat în curs de o jumătate de veac, dela două principate vasale, la rangul unui Regat puternic, temut și respectat, această meritată ascensiune se datorește faptului că am avut la cârmă statului oameni, cari s'au călăuzit de principiul *naționalismului*, de simțul *demonității și dezinteresării*, în viața publică.

Aceste condiții esențiale le cerem astăzi guvernantilor noștri. Noi ne ridicăm, ca un singur om, contra sistemului actual al imorfității, al corupției și al streinismului cotropitor.

Dacă mai continuăm, ne prăbușim. Așa nu mai merge! Spunem acest cuvânt respectat și bărbătesc, pentruca M. S. Regele, auzindu-l, să-l ia în considerație așa precum cere glasul unui popor desnașdedit și o situație grav periclitată.
I. C. CĂTUNEANU.

Citiți și răspândiți

Infrățirea Românească

Marele Congres L. A. N. C. — Suceava. Participă peste 15.000 de congresiști.

După Congreșele dela Rădăuți cu peste 12.000, Storoginet cu peste 7.000 și Hotin cu peste 8.000, participă peste 15.000 de oameni

Încă din luna Iulie 1930 își varsă veninul contra conducerii Ligii A. N. C. dela Suceava presa jidovească și jidovită, că ea ar fi fost de vină la desordinile din 10 Iulie și ar alimenta focul în populația românească pașnică, contra autorităților și a Jidovilor, iar anchetele s'au ținut lanț, special contra președ. Ligii Dl. prof. Gh. Cârlan.

În timpul din urmă însă, s'a publicat prin gazetele jidovești, că la cererea comunității jidovești din Suceava, Directoratul Ministerial — Cernăuți, ar fi oprit orice congres al L. A. N. C., la Suceava. Această obrăznicie nu putea fi tolerată și congresul, care urma să aibă loc după Paști, s'a anunțat pe 22 Martie a. c.

În dimineața acestei zile au fost întâmpinați în gara Burdujeni, parte din oaspeți, în frunte cu Dl. Dr. V. Trifu din București, de către mai mulți călărești cu steaguri cu svastica. Pela orele 9, se vedeau departe pe șosele coloane nesfârșite de săteni, având fiecare organizație steagul în frunte, bătut de vânt.

Deosebit de impresionantă a fost întâlnirea acestora pela orele 10 în centrul orașului la primărie, unde s'au salutat organizațiile, plecând steagurile.

De acolo s'au îndreptat spre locuința președ. prof. Cârlan, ca să întâmpine oaspeții. Toate steagurile comunale au salutat steagul județean și în frunte cu Dr. V. Trifu au trecut iarăși prin centrul orașului în urale nesfârșite de: *Trăiască Regele Carol al II-lea, Trăiască A. C. Cuza și Armata română*. Un cor puternic din com. Costăna, cânta „Imnul studentesc”, „Pe al nostru steag”, și altele.

La orele 11 dim. s'a deschis congresul pe oborul de lângă tribunal de preș. Gh. Cârlan, dând citire următoarei telegramme

M. S. Regelui :

Membrii Ligii Apărării Naționale Creștine din jud. Suceava, adunați astăzi în Congres și conduși de deviza: Hristos, Regele, Națiunea, își îndreaptă inimile către Majestatea Voastră, Stăpânul acestei țări și Vă roagă respectuoși să primiți omagiile de neștrămutată credință și

devotament, dorindu-Vă domnie glorioasă pentru înălțarea și fericirea scumpei noastre Patrii.

Preș.: GH. CÂRLAN.

A doua telegramă a fost expediată

Domnului Prof. și deputat A. C. Cuza, la Camera Deputaților din București :

Membrii L. A. N. C. din județul Suceava, adunați în congres, exprimă Președintelui Suprem dragoste și jură că vor lupta pentru realizarea programului: Hristos, Regele, Națiunea, rugând pe Dumnezeu să Vă țină mulți ani.

Președ.: GH. CÂRLAN.

Se dă apoi citire telegramelor din partea Dl. prof. Cuza, Cătuneanu, și preot Avacum Rusu — Băiți.

După aceasta a luat cuvântul d. Dr. V. Trifu în numele organizațiilor L. A. N. C. din Muntenia și Oltenia. Tratează între multe altele special francmasoneria și pericolul ei, arătând că aproape toți miniștrii de interne ai României de după războiu sunt francmasoni.

Dl. Dr. Har. Vasiliu, aducând salutul jud. Botoșani, se ocupă mai ales de românizarea orașelor, care se va face neapărat.

Dl. Prăjescu — Roman descrie personalitatea D-lui prof. A. C. Cuza, care a fost statornic în lupta aceasta grea, spre deosebire de alții, cari nu umblă decât după interese.

În timpul cuvântării D-lui Prăjescu sosește la locul de adunare o coloană întinsă din regiunea Dărmăneștilor în frunte cu o muzică puternică din com. Pătrăuți, urmată de un șir lung de trăsuri din jud. Rădăuți cu cincisprezece steaguri comunale cu svastica, în cap cu preș. jud. N. Robu.

Se umpluse acum întregă piața de lumea care se înghesuia să audă cuvântul vorbitorilor și unul din sătenii cari participaseră la serbările din Alba-Iulia, spunea că numai acolo a mai văzut atâta mulțime și așa bucurie. Se adunaseră peste 15.000 de congresiști cu cele cincizeci de steaguri cu svastica din jurul frunțașilor, ce fâlfâiau bătute de vânt. Clocotea văzduhul de

aplauzele mulțimii, când un țaran zdravăn — fost gornist în armată — a sunat din goarnă semnalul de „drepti” și atunci s'a întins peste întreagă mulțimea o liniște mormântală.

Jidovii din oraș credeau că acesta-i semnalul de alarmă pentru a-i pierde din cetatea lui Ștefan cel Mare. Simt și ei singuri că-s profanatorii acestor locuri sfinte și că vor trebui să plece de unde au venit. Președ. comunității jidovești își ferecase poarta cu lanțuri; se simte vinovat.

A luat apoi cuvântul Dl. prof. T. Huțan din partea județului Hotin, fiind răsplătit pentru cuvintele frumoase de ropotele de aplauze ale mulțimii.

Din partea jud. Cernăuți a vorbit Dl. prof. Dr. C. Topa, vechiu luptător naționalist, de pela anul 1907.

Dl. avoc. T. Tcacuț din partea jud. Storoginet explică comunismul și arată cine-s conducătorii lui, apoi cere să se urgenceze votarea legii contra cametei și să se ia măsuri de amânare a execuțiilor pentru timpul cât va fi criza mai acută.

D. inv. Gr. Berciu din partea jud. Câmpulung, spune că munții au rămas pleșuvi, fiind că politicienii dimpreună cu Jidovii au distrus pădurile. Mizeria la munte este mai mare, pentru că, spre deosebire de țărani dela câmp, muntenii nu au nici de mâncare.

Dl. avocat V. Prelipceanu, preș. jud. Baia, arată de ce nu avem ce aștepta dela partide. Ele nu caută să trezească mințile sătenilor, ci se adresează în preajma alegerilor stomacului, ca să-l înfierbânte numai până ce-și dau votul. O armă puternică contra Jidovului este să-l ocolești și să nu-i întri în prăvălie, căci el de muncă serioasă nu se apucă și deci va sărăci și ne va răsi mai curând.

Dl. Toader Ghiață agricultor și preș. L. A. N. C. din com. Botoșana spune că țaranul român are nevoie de lumină, dar cine să i-o dea, când puținii intelectuali din sate sunt în diferite partide și numai se dușmănesc între ei și se ceartă cu poporul pentru politică. Aduce citate din vechiul și noul testament pentru a dovedi ura ce

ni-o poartă Jidovii din cauza educației religioase ce o capătă ei de mici. Vorbirea sa a fost însoțită de dese aplauze.

Dl. Ing. N. Petrașcu, reprezentant din partea Iașilor, face un istoric al Ligii A. N. C. dela 1923 până acuma și arată importanța aniversării din 8 Martie dela Iași.

Dl. Costache, preș. tineretului L. A. N. C. — Cernăuți, vorbește despre lupta dezinteresată ce o duce tineretul și bucuria ce o simte în fața curentului naționalist ce crește și se întărește. A fost des întrerupt de aplauzele mulțimii.

Dl. Prof. Dr. S. Fâșcu — Fălticeni, arată că situația este aceeași în Ardeal și Banat, dar insistă special asupra stării nenorocite din Maramureș.

Dl. Olimici ia cuvântul în numele studențimii bucovinene și basarabene.

Dl. V. Hojbotă, secr. L. A. N. C. com. Poieni, arată că din ceară se poate face un chip cu aripi de înger, dar și un chip cu coarne de drac, depinde pe a cui mână intră ca să formeze acest chip. Arată afacerile unite ale unui deputat naționalist, care înainte de alegeri nu avea chibrituri de aprins țigara și acum are moșie și vie.

Dl. N. Robu, preș. jud. Rădăuți aduce la cunoștință moartea studentului Gh. Popescu, cauzată de nebunia autorităților cu ocazia congresului dela Rădăuți; întreg congresul cu fața în spre moaștele Sf. Ioan, spune pentru el rugăciunea „Tatăl nostru“. Intr'o cuvântare de o oră și jumătate, urmărită cu multă atenție de congresiști, arată fărădelegile săvârșite la congresul din Rădăuți, analizează partidele pe rând și explică pe larg și pe înțelesul poporului programul L. A. N. C., reținându-se special la rezolvirea problemei jidovești, precum și la pericolul ce amenință neamul nostru prin destrăbălarea tineretului care servește la Jidani, și care aduce atâtea boale dela țarguri la sate, făcând să degenereze neamul românesc. Deși se făcuse ciasurile cinci după amiaz, mulțimea sorbea cu cea mai mare atenție cuvântarea D-lui Robu.

La sfârșit ia cuvântul președintele congresului Dl. prof. Gh. Cârlan, care ține să lămurească mulțimea, pentru ce spune L. A. N. C. despre partide că sunt jidovite, servindu-se pentru aceasta de documente publicate în revista „Infrățirea Românească“. Intrucât liberalii îndeamnă prin gazetă, pe agenții lor, să zădărnicească congresul L. A. N.

C. dela Suceava, a amintit congresiștilor fericirea adusă țării de liberali.

Toți congresiștii au depus jurământul pe steagul cu svastica. După aceea s'au încolomat toate organizațiile pe comune și au plecat în urale de: Trăiască Regele, Trăiască A. C. Cuza și Armata.

N'au lipsit și aici provocările din partea Jidanilor, apărând câțiva chiar la congres, de unde au fost huiduiți, dați pe mâna poliției, și arestați. Au dormit în beciurile poliției până a doua zi după masă, încât este prima adunare a Ligii, care s'a încheiat cu arestarea a șase Jidovi, iar congresiștii, și tineri și bătrâni, spun că atâtea mulțime încă nu a fost la vr'o adunare politică din Suceava, dar nici atâtea adevăr n'au auzit. De aceea nu s'au clintit din loc timp de șase ore, uitând de foame și oboseală.

Telegrama de răspuns a M. S. Regelui :

D-lui Prof. Gh. Cârlan,
Suceava.

M. S. Regele a binevoit a mă autoriza să vă transmit înaltele Sale

mulțumiri pentru frumoasele sentimente exprimate de Dvs. din partea membrilor L. A. N. C. din județul Suceava.

Secretar particular al M. S. Regelui:
C. DUMITRESCU.

* * *

Correspondentul dela Suceava al ziarului „Universul“ în darea de samă asupra congresului L. A. N. C. — Suceava a constatat că au fost cam cinci mii de participanți; și iată cum se explică faptul: Dl. corespondent este de meserie liberal și ori ce liberal care se respectă, atunci când vede un liberal, i se pare că vede trei, iar când vede trei oameni cari nu sunt liberali, i se pare că vede numai unul și așa se explică de ce în loc de cincisprezece mii a văzut numai cinci mii. Am dori să o spună D-sa sincer, dacă s'a mai pomenit cândva atâtea lume la un congres în Suceava.

De data aceasta „Universul“ n'a fost, cum obicinuia a fi.

* * *

Urmează congresele L. A. N. C. județul Botoșani, Baia, Câmpulung, Vaslui și Cernăuți.

Propaganda naționalistă-creștină și adventismul

La adunarea cuzistă, care era să se țină în ziua de 24 Ianuarie 1931, în *Ieudul Maramureșului*, trimisul L. A. N. C. din Cluj, Dl. profesor Nicolae Popa, în urma unui ordin sever și drastic dat de către Directoratul Ministerial al Ardealului, autorităților administrative maramureșene, a fost declarat arestat și transportat sub paza jandarmilor, sub motiv că: „Cuziștii agită populația, sămănând ura de rassă, periclitanđ pacea dintre creștini și Evrei, și cu atât mai mult — Doamne ferește — să nu se contamineze această comună pașnică“.

În acelaș timp când acest domn cuzist „propagator de anarchism“, este arestat, un preot cunoscut, îmi povestește că în comuna d-sale, precum și în alte comune din județul Maramureș, adventiștii, de luni de zile propagă „noua lege a Domnului“, în cea mai deplină libertate, fără a fi stingheriți de nimeni. Casa locuitorului Iliș Petru din comuna Glod, jud. Maramureș, este un adevărat club de oratorie proletară, a „fraților în Domnul“, unde nu se propagă ura de rassă și anarchismul ca și la cuziști.

Dl. profesor N. Popa, oare pentru anarhie a fost trimis la Ieud? Scopul L. A. N. C. acela este de a bolșeviza și anarhiza poporul? ... Că luptătorii naționaliști-creștini — prin propaganda lor — urmăresc a propaga ura de rassă între creștini și Evrei? ... Ori ce ați zice domnilor, sunteți prea mici la suflet și prea scurți la vedere, pentru a putea înțelege și vedea viitorul neamului nostru cotropit de Jidani.

Dacă a spus d. N. Popa, poporului adunat, că pleava galițiană, trădătorii de țară, pungașii și excrocii — caracterizați prin poporul ales a lui Izrail — distrug acest colț de țară prin mijloacele lor, mârșave și odioase, de-a: delapida, frusta și excroca colectivitatea la ori ce ocazie, cred că nu a plăcut la toți.

Din acest colț de țară — odinioară cuib de șoimi — Jidanii prin camătă, alcoolism, șmecherii și pungașii de tot felul, au făcut un adevărat colț al Palestinei — cuib de șoimi. — Maramureșul, fiind într'o permanentă criză financiară și economică, unde predomină încă analfabetismul, camăta — prin Jidani — și-a găsit terenul prielnic,

întinzându-se vertiginos ca o moliie fără a-i putea opri ravagiile. Afară de camăta odioasă practică de băncile evreiești, care percep dobânzi de 20—40%, camăta care a dus pe maramureșan în starea de azi este camăta clandestină, practică la țară între popor. Țăranul maramureșan — sărac lipit pământului, voind ceva să câștige și neavând de upde căci lucrări nu sunt, atunci el este silit să se împrumute pentru a putea să trăiască. Și cine sunt oamenii dela care se împrumută? Cei mai mulți, ba chiar toți, sunt *Jidani*. Aceștia coalițați în mod tacid ca să prepare ruina acestei țări și a Maramureșului pentru 1000 (una mie) lei pe săptămână iau 20—30 lei camătă. Gospodării mari au fost ruinate prin acest flagel practicat de „*hahami parazii*“, cari și-au făcut averi fabuloase de milioane în urma cametei și a altor mijloace flatare.

Să vorbească d. N. Popa, despre camătă, alcoolism, despre Jidani, nu se poate!?

Domnilor guvernamentali, Dv. nu știți că *mizeria și foamea* n'au stavile. „Sărăcia pungii duce la sărăcia sufletului“, care este mai greu de vindecat. Pericolul ce rezultă în Maramureș, datorită Jidanilor, poporul începe a-l înțelege. Țara lui Dragoș Vodă, năpăstuită de specula și jaful Jidanilor, începe să se revolte. Această revoltă, care este gata să izbucnească, ca un vulcan, *cu zistii* caută s'o aplameze pe căi civilizate. Propagatorii L. A. N. C. nu agitații fac între popor, ci „*seamă-nă sămânța nouă, sămânța nădejdi de mai bine*“, propagând solidaritate între toți Românii, știind că numai o desăvârșită unitate, atât etnică, cât și sufletească, ne va duce la bun sfârșit.

Și așa fiind, pe *advenști*, dușmanii neîmpăcați ai bisericii și neamul nostru să-i protejăm, iar pe adevărații Români, luptători ai cauzei național creștine să-i siluim și persecutăm!?

Inv. P. LENGHEL IZANU

— Maramureș. —

Cetiți

„Infrățirea

Românească„

Făgărașul sub călcâiul lui Iuda.

Făgărașul, cel mai românesc județ din Ardeal se sbate sub călcâiul spurcat al Jidovilor. Nu a scăpat nici el de parazitul, care acumulează pe cât poate, toate bogățiile Țării.

Comerțul românesc și în special cel din Ardeal e aproape complect pe mâna Jidovilor!

Chiar în Făgăraș te poți convinge de aceasta, citind firmele ce înconjoară piața mare.

Pentru a nu da loc la bănuială, dau cifre exacte, cari pot fi ușor controlate.

Librăria I. Hațiegan (român); modista Hersdorffer (*jidovoaică*); unica drogueria din Făgăraș Rotschild (*jidov*); prăvălia de stoffe Novac (armean); ceasornicăria cea mai mare și cel mai mare magazin de bijuterii din Făgăraș, Deutsch (*jidov*); prăvălia de stoffe și cea mai modernă croitorie, Steiner (*jidov*); cafeneaua Chiba (săsoaică); cârciuma Dinu (român). Trecem puțin pe strada Regală luând partea care face parte din piață în zilele de târg și găsim: librăria I. Lazar (român); magazinul de ghetete „Turul“ (*jidov*); magazinele de stoffe: E. Gevölb (*jidov*) și S. Gevölb (*jidov*); bodega Iszaki (*jidov*); magazinul de stoffe Broche Gevölb (*jidov*). Trecând din nou în „Piața Unirii“ găsim: Hintz ceasornicăria (sas); cârciuma Wolf (sas); prăvălia mixtă Iaros (sas); farmacia V. Grama (român); distileria Costi Toma (român); librăria Thierfeld (*jidov*); hotel „Weber“ (*jidov*); prăvălia mixtă Haupt (sas); Banca jidovească „Schull Heinrich“ (*jidov*); marele magazin de coloniale H. Schull (*jidov*); prăvălia Enkelhart (sas); prăvălia Wogel (sas); prăvălia Fernengel (sas); cel mai mare magazin de haine și încălțăminte din Făgăraș Frații Neumann (*jidov*); cel mai mare magazin de coloniale și ferărie Thierfeld (*jidov*); dantelăria Grecu (român); farmacia Contesdeler (ungur); marele magazin de îmbrăcăminte și încălțăminte, L. Neumann (*jidov*); magazinul de ghetete Schmith (sas); marele magazin de stoffe Waro (*jidov*); măcelăria Balthes (sas); fabrica de spirt Fleissig (*jidov*); restaurant Costea (român); parfumeria „Iris“ (*jidov*); cofetăria Embacher (sas); modista Neumann (săsoaică) și restaurant Ornstein (*jidov*).

Găsim deci în piața celui mai românesc oraș din Ardeal 7 firme

românești, iar jidovești 20.

Și de-am face o numărătoare a tuturor firmelor din Făgăraș, s'ar vedea că situația e mai tristă....

Aceasta este situația reală ca număr de firme.

Din punct de vedere al mărimii lor, cele creștinești sunt cu totul inferioare celor jidovești.

Firmele jidovești Thierfeld și Schull, furnizează marfă aproape pentru toate celelalte prăvălii de coloniale din orașul și județul Făgăraș.

Un lucru e de mirare în primul rând: De ce prăvăliilor jidovești le merge bine, în timp ce celor creștinești le merge prost și duc mereu la faliment? De ce? Aceasta e taină mare: „taină care e caracteristică rassei semite“.... (G. Bogdan-Duică: „Ovreei pământeni și subpământeni). — Oare intervine și la Făgăraș finanța internațională jidovească?

În timp ce prăvăliile creștinilor se închid, noi prăvălii jidovești se deschid, iar unele se măresc.

În „Piața Principele Carol“ s'a deschis în anul acesta prăvălia de stoffe K. Gevölb (*jidov*); în „Piața Unirii“, s'a deschis tot anul acesta parfumeria „Iris“.

Jidovul Mendel a mărit magazinul său de bumbac din Str. Regală, făcându-l cel mai mare magazin de bumbac din Făgăraș.

Postul restaurant strămt Löebel, s'a mutat, transformându-se în cel mai populat restaurant din Făgăraș: „Paris“. Aici se dau marile serate dansante jidovești, săsești, ungurești și chiar românești. — Societatea „Sf. Gheorghe“, nu-și găsește alt local de a da producții, baluri și serate dansante decât la jidovul Löebel. Sala „Transilvania“, nu e mai bună pentru aceste serate și producții? E mult mai încăpătoare! Dar acolo conduce un Român, nu un Jidov!

Fosta dugheană Solomon-Hirschfeld s'a transformat în una din cele mai mari prăvălii din Făgăraș, purtând pomposul titlu: „La regele ciorapilor“.

Jidovii din Făgăraș au mai avut grija ca la toate colțurile și ieșirile din oraș să-și pună prăvăliile și cârciumile lor. Astfel sunt prăvăliile-cârciume Sicht, Havasi, Genardt, Neumann, Somberger, Kaufmann, Halbreich, etc.

Benzina în întreg orașul și județul Făgăraș e furnizată de jidovul Hirschorn.

Prin satele din jud. Făgăraș, ce e drept, sunt foarte puțini Jidovi; dar aproape toate prăvăliile și căruciumele din județ, sunt susținute de Jidovii Thierfeld și Schull.

* * *

Dacă și în Făgăraș, care e crezut

de cel mai românesc ținut, situația e aceasta, atunci, vai, ce-o mai fi, în alte părți.

Făgărașul este și el chemat să-și formeze organizația naționalistă-creștină. Și cât mai repede!

I. N. FORMATOR.

O laudabilă inițiativă din țara Oașului zădărnicită de conducătorii cooperăției, care refuză creditul legal băncii populare înființate, spre a fi pe placul Jidanilor

(Reproducem mai jos următoarea adresă)

Către

ONORATA UNIUNE DE COOPERATIVE „ARDEALUL”

CLUJ.

Domnule Președinte!

Cu un crez fanatic ne-am asociat și noi „Oșenii” din „Țara Oașului” la acea reformă socială, ce să chiamă „Cooperăție”.

Și despre tot ce truda noastră am putut construi după frământări de un an pe acest teren, — astăzi prin delegații noștri Vă prezentăm o dare de seamă și în nex cu aceasta, programul ce-l avem de împlinit, spre a le lua sub examinarea și cenzurarea Dvs.

* * *

Spre a Vă destăinui totul pentru a fi înțeleși trebuie să încreștăm că plugărima din „Țara Oașului”, încă în iarna trecută, de sine, a început a se mișca într-o direcție necunoscută, cu înclinări cooperatiste, care găsimu-și omul ce a fost rânduit, de vreme, a început a se organiza, încât a doua zi de paști, în anul trecut, a putut să țină la Negrești prima adunare de inițiativă și concepere.

După o intensă frământare de o vară întreagă, când numărul societărilor înrolați în cele 9 bănci populare și 9 cooperative agricole atinse cifra de 1.650, — s'a fost chemat adunarea generală de constituire la Negrești pe ziua de 24 August -930 — (dovadă telegrama noastră din 18 August 1930 trimisă Uniunii, spre a-și esmite delegatul).

Invităților acestei adunări, a răspuns cu prezența lor, afară de cei 1.650 societari și pe atâția sinceri aderenți înscrși în cooperăție, care din piedici tehnice și financiare încă nu erau trecuți în Statut.

Tot de noi invitați, — pentru a ne încuraja, — a binevoit a parti-

cipa la acea adunare, din notabilitățile și reprezentanții autorităților din județ nu mai puțin de 77 intelectuali.

Pe lângă toată maturitatea noastră de a ne putea constitui, — unii dintre D-nii prezenți, împreună cu Dl *Ambroziu Nicoară* delegatul „Uniunii” — au știut născoci formula de amânare a constituirii, la care noi în naivitatea noastră, din complezanță ne-am plecat. Dar regretăm și până în ziua de azi, că prin acea manevră de amânare, Cooperăția din „Țara Oașului” a încasat a lovitură ireparabilă, ca început al destrămării.

După multe frecări, abia prin Octomvrie am putut reveni să ne constituim sub o nouă formă, — când pentru o mai grabnică aprobare, — adunarea trimite statutele, prin doi delegați, la București. De acolo sunt îndrumați la Cluj. — Uniunea respinge vizarea, pretinzând statute tip nou. — Procurăm noi statute. Nu vin. Le urgităm, din care, într'un târziu, ne vin tot tipul vechiu. În fine ne înscriem pe un singur statut tip nou, ce-l aveam, dar în acest timp lung de așteptare numărul membrilor și capitalul s'a coborât considerabil, încât tot capitalul pentru ambele Cooperative nu era decât 128.260 Lei. Câțiva animatori caută după un împrumut, să-l dea societărilor pentru a ridica capitalul vărsat la cel puțin 300.000 Lei, care întreprindere nu le succede.

Ajunși în pragul unei spargerii complete, un societar recomandă grupului Cooperatist din *Bixad*, să se unească cu banca populară „*Dumbrava*” din *Negrești*, gata, aprobată. Se face uniunea sub condițiunea mutării sediului la *Bixad*, — ce s'a și întâmplat la 18 Decemvrie 1930, — în care, îndată întră 128 societari din *Bixad*, cu

un capital semnat de peste 330.000 Lei, din care nu era vărsat decât 48.000 Lei.

Consiliul de Administrație fiind informat că unitatea nu poate conta la nici un împrumut dela Banca Centrală, până n'are cel puțin 300.000 Lei capital vărsat. De aceea în adunarea din 4 Ianuarie 1931, recurge la cea mai radicală formă, hotărând ca fiecare societar, sub sancțiunea excluderii, în timp de 15 zile să-și verse în întregime, părțile sociale semnate, după care 97 inși, în timpul dat au vărsat un capital de 306.000 Lei.

După *Bixad* a urmat *Târșolțul*, cu 200.000, *Călinești* cu 200.000, *Cămărzana* cu 136.000. *Prilogul* cu 70.000 și *Negrești* cu 100.000 Lei, — în total 315 societari cu un capital deplin vărsat de 1,012.000 Lei, după cum specifică anexatele: Balanța de verificare și Situația de cassă.

Unitatea noastră „*Dumbrava*” din *Bixad*, și-a ținut I-a adunare generală la 24 Febr. 1931, — conform procesului-verbal aici anexat.

Atât din legenda Cooperăției „Țării-Oașului”, cu pacostele ei de până azi.

* * *

Pe lângă multele faze de grea încercare prin cari am trecut dela concepere până la intruparea acestui atom viu de Cooperativă, gândul nostru a rămas constant și nestrămutat, că „Țara Oașului” trebuie să aibă:

I.

1.) O cooperativă de credit de un așa calibru, care la moment să poată converta toate datoriile societărilor ei din alte institute de credit;

2.) Să fie în stare a aproviziona, în deplin, pe societarii ei, cu creditele necesare de investire în intensificarea de fapt a producției;

3.) Să steie gata, la îndemâna societărilor, cu credințele ce reclamă întreținerea.

Paralel și în armonică concordanță cu aceasta:

II.

1.) O cooperativă agricolă, de o așa tărie, care să-și poată aproviziona permanent societarii, cu tot necesarul de hrană, haine, unelte casnice și agricole, — dela ac până la tractor;

2.) Să deschidă un drum larg și sistematic spre producția intensivă și intensificarea celei extensive, cu o deosebită preferință la silvicultură, pomicultură, viticultură și zootehnia regiunii;

3.) Să fie stăpână a întreprinde finanțarea și industrializarea necesare la valorizarea produselor societărilor din întreaga regiune.

Unica formă completă de a o aplica în praxă, — și decât altcum, mai bine nimic.

* * *

O atmosferă mai prielnică, un strat mai bun, și cu cărări mai bătute ca în Țara Oașului, — Cooperativa nu va găsi în lung și latul Țării Românești.

Intrată odată pe văgașul arătat, ea în vreme de un an, va putea încadra de 10 ori atâția societari, cu un capital vărsat de 10 ori mai mare ca astăzi, la început, — formând o operă complectă, — care afară de emanciparea sigură a plugărimii pe teren economic și cultural, va mai putea realiza și fonduri considerabile pentru asigurarea capitalului investit.

Pentru a demonstra necesitatea și rolul Cooperatiei în Țara Oașului concedezi-ne a Vă da o singură probă :

Pruna „mistreață“ (bistrițană) e singura prună ce se cultivă pe întreaga regiune a Țării Oașului. Media anuală de recoltă a acestui produs e circa 10 vagoane = 40.000 q. = 4.000.000 kg., — iar media generală se susține la 250.000 vagoane, sub care nu există să se coabore.

Ca calitate, mulțumită climei și solului special de prielnic, în exterior și conținut, e atât de superioară, încât mai bine de un jumătate de veac, și până în război avea piața sa neconcurabilă în țara Leșească, — în aceasta, din nou căutată.

E trist și a spune, că în ce condițiuni se face valorificarea acestui important produs, — care azi e brevetul speculanților incartelați, din Țara Oașului, — executat cu atâta viclenie încât de ei nu mai poate pătrunde sub nici o condițiune alt comerciant cinstit.

Deodată cu înflorirea prunului, — acelea insecte a pomologiei din Țara Oașului, — arvonesc (avansează) aproape toată recolta, bietului Oșan, pururea lipsit, pe un preț de jale, sub fatala condițiune, că de s'ar întâmpla să nu fie recoltă, Oșanul rămâne dator să restituie cumpărătorului prețul maxim, „cum s'ar plăti prunele la toamnă“.

Ivirea primelor flori de prun, cu greu așteptată, aduce bani și credit în casa Oșanului, după împre-

jurări, el primește înainte dela 50—100 Lei de Hlitru = 1 q. prune.

Pe acest calapod până la coacele 80—85 procente din întreaga recoltă, e deja în mâna comerciantului, restul va fi cumpărat în sezon, pe preț îndoit, cu 120—200 Lei Hlitru, iar în cazurile de recoltă mai slabă, când comerciantul vede că Oșanul nu va avea să-i predeie în natură evantumul arvonit, — la finea sezonului artificial ridică prețul până la 300 Lei de Hlitru — ca preț obligator de a-l restitui pentru toți aceia cari n'au putut da în natură evantumul vândut.

De aici rezultă, că Oșanul, după banul anticipat, primit în prețul prunelor, pe timp de 4—6 luni, plătește o uzură dela 300—600 %, — care socotită pe un an întreg depășește dobânda uzurătoare de 1000 procente.

Comerciantul transformă prin industrializare Hlitru de prune, în rachiu, obținând din el 10 litri de rachiu, pe care-l vinde cu preț unitar de 100 Lei. Total 1.000 Lei, câștig brut, din care scăzând prețul prunelor, prelucrarea, impozitul și dobânzile, în total 200 Lei, capital investit, realizează un câștig nett de 400 %.

Asta-i sfânta realitate.

Așa-i cu mărul, para, strugurul, vinul, fânul, nuca, grâul, porumbul, ovăsul, lemnul, boul, vițelul, mielul, găina, lâna, brânza, și alte produse ale Oșenilor.

Speculantul din Oaș, singur la oțat, câștigă 1000 %.

Zece ouă pentru un tutun sau pentru un hering.

Un kilogram de ouă pentru un kilogram de petrol.

80 Lei pentru o sapă, care pe angrosist nu-l coastă decât 8—10 Lei.

Tot ce afirmăm în această scrioare, rămânem obligați deplin a le documenta.

În fața și sub povoara acestor triste realități ne punem întrebarea că: Există o mai mare primejdie națională decât aceasta? — și oare să n'aibă leac?

Ce să-i faci? dacă guvernul român de 12 ani aleargă prin lume după împrumut, — umilindu-se — lăsând biata țară pe mâna lui Sloim, care aici acasă după bunul plac îl gătuește pe Ion — istovindu-i toată vloga.

Țara Oașului are o învârteală comercială pe an de cca 120.000.000 Lei, din care Cooperatia pe cale cinstită ar putea realiza 12.000.000

Lei câștig curat. Da ce să-i faci? Câștigă străinul părjol, care-și încălță familia în ghete parisiene, cu ciorapi de mătasă, până când noi nici cu opinci de gumă nu ne putem încălța, ci mai mult umblăm desculți. — Ei găscă grasă, noi coajă sacă și nu știm până când va dura această robie babilonică, în Țara Românească.

Onorată Uniune! Domnule Președinte! Plugărimia Țării Oașului asociată în cooperatie, sub povara greului ee-o apasă, cu gândul de-a rupe lanțul uzurei și a speculei, intensificându-și producția, — prin puterile proprii și sprijinul instituțiilor cooperative, — conform hotărârii Adunării Generale ținută în Bixad la 24 Febr. 1931, prin delegația esmisă vă trimitem

RUGAREA

noastră, prin care vă rugăm să binevoiți de-a accepta și susține petiția noastră îndreptată către Banca Centrală Cooperativă pentru a acorda cu precădere unității noastre Cooperative numită: Banca Populară „Dumbrava“ din Bixad, jud. Sătmar, un împrumut indispensabil, de 5.000.000 Lei, — 3 pentru Bancă și 2 pentru Cooperativa Agricolă, sub condițiunea clară, că în raport proporțional și până la definitivă preluare și distribuirea acestor bani, noi — solidar — ne obligăm a spori numărul societărilor și a urca capitalul social deplin vărsat la suma de 2.000.000 Lei.

Acestea ne sunt condițiunile de-a intra pe arena deschisă a luptei începute.

Și ceasta nu-i o idee fixă, ci o realitate matematică, dictată de însuși budgetul precis al întreprinderii, care nici sub un motiv nu se poate reduce.

Fără de această pârghie, atât din considerațiuni de ordin bancar-comercial, cât mai ales din dragostea și respectul ce-l avem față de Cooperatia Română al cărui nume de noi, — din pricina unei socoteli greșite, — nu se va profana, dându-ne bine seama de răspunderea ce-o avem, mai bine preferim încă acum la început și momentan a-ne desface.

Rana Țării Oașului sângerează, îndurați-vă! Dați-i la vreme legătura cerută.

Bixad, la 14 Martie 1931.

Cu deosebit respect:
Societatea Cooperativă „DUMBRAVA“
din Bixad.

„Politica culturală la granița de vest.“

Am primit la redacție broșura: „Politica culturală la granița de vest“, cuprinzând o conferință ținută la „Univers. populară N. Iorga“, din Vălenii de Munte, de Dl. inspector școlar C. Iencica, broșură ce cuprinde constatări și date, vrednice de toată atenția.

Expunerea situației la granița de vest, se limitează la trei județe: Maramureș, Satu-Mare și Sălaj, situație ce se potrivește și pentru restul graniței.

„In massa românească, în ultima sută de ani, se strecuraseră elemente străine. În Maramureș: Ruteni și Evrei; în Satu-mare și Sălaj: Șvabi, Evrei și Unguri. Prin această infiltrație a elementelor alogene se distrusese în multe părți țesătura uniformă etnografică“. Aceasta este „starea de fapt“ recunoscută de autor, stare de fapt, pentru ameliorarea căreia, noi constatăm că nici unul din partidele politice, n'a găsit de bine, să ia vre-o măsură. Ci din contră, ele au continuat opera de înstrăinare a neamului nostru.

Mijloacele întrebuintate de statul maghiar pentru slăbirea elementului românesc la graniță, au fost pe lângă armată, mai ales administrația publică, școala și Biserica. Dela cel mai mic slujbaş, până la cel mai înalt, fiecare se considera în slujba ideii de stat maghiar și la fiecare ocazie căuta să-și manifeste această convingere. Aproape în toate slujbele: comunale, județene și de stat funcționarii români se găseau în ținuturile românești, în număr foarte redus, deși Românii formau majoritatea zdrobitoare din populația locului.

În 1918, erau în Ardeal, 90 % funcționari neromâni, mai ales la căile ferate și postă. Dar ce e mai rău, e că și astăzi, sunt ramuri de activitate, în care numărul de funcționari minoritari e prea mare.

Așa de ex. și astăzi, în România Mare, în județul Maramureș sunt 14 notari români, 6 jidani, 6 unguri, 2 ruteni, 1 șvab; în Satu-Mare, 40 notari români, 16 jidani, 11 unguri și 2 șvabi; în județul Sălaj 52 notari români, 32 unguri, 3 șvabi și 12 jidani.

Deci la 106 notari comunali români, sunt 91 notari comunali minoritari.

„Nu ne putem explica, cum de nu s'a luat măsuri, ca numărul notarilor minoritari să scadă simțitor în satele românești și să dispară

complet, din satele de pe graniță“. „Noi credem că satele dela frontiera de vest nu pot fi bine administrate, având un număr atât de mare de notari comunali, cari nu se pot identifica cu situația actuală și cu lozincile Statului românesc“. Suntem de acord; și — acesta-i strigătul de alarmă al Ligii Apărării Naționale Creștine, de-atâți ani, fără ca tot aceleași partide politice înstrăinate, să fi luat vre-o măsură.

„Ne trebuie pe frontieră suflet și conștiință românească“.

Dar nu numai atât. Sănătatea publică, în județele dela granița de vest, nu este lăsată în grija medicilor români.

Maramureșul are 13 medici români, 2 unguri, 1 german, 1 ruten și 28 evrei.

Satu-mare are 8 medici români, 5 unguri și 13 evrei.

Sălajul are 13 medici români, 20 unguri, 1 german, 1 slovac și 53 evrei.

Deci din totalul de 139 medici, în cele trei județe, 34 sunt români și 125 minoritari, din cari 94 evrei.

Între forțele care au lucrat la maghiarizarea elementului românesc, pe lângă administrația publică, au fost instituțiile culturale, școlile ungurești, puse în slujba maghiarizării.

Tot în serviciul maghiarizării, Ungurii au folosit presa lor. „Presa aceasta evreo-maghiară, și sub stăpânirea românească, și-a păstrat direcția fără ca nici un scrib să facă cunoștință cu celulele temnitorilor, după cum procedau ei, când intelectualii români, luptau pentru respectarea legilor“, este justa constatare a autorului.

Pe lângă armele culturii, Ungurii au mai întrebuintat, cu același succes, lupta pe teren economic.

„Dacă în orasele negotul era lăsat mai mult în seama juvânilor, în schimb muneau grija cea mai mare pentru întemeierea unei industrii ungurești“.

„Capitalul bancar, evreo-maghiar, asemenea a fost pus în serviciul operei de maghiarizare“.

Orașul Satu-Mare, are 86 comercianți români, 189 unguri și 579 evrei; 158 industriași români, 820 unguri și 450 evrei.

Orașul Baia-Mare, are 75 comercianți români, 52 unguri, 179 evrei; 118 industriași români, 123 unguri și 83 evrei.

Comuna Somcuta-Mare, are 24

comercianți români, 7 unguri și 34 evrei; 39 industriași români, 25 unguri și 35 evrei.

Comuna Seini are 11 comercianți români, 12 unguri și 48 evrei; 48 industriași români, 72 unguri și 46 evrei.

Comuna Halmeu are 4 comercianți români, 3 unguri și 16 evrei; 8 industriași români, 14 unguri și 21 evrei.

Aceasta e situația fugară, dela granița de vest. „Pornind dela această realitate se impune să cercetăm condițiile, prin care să trezim la deplină viață românească, sufletele amortite de propaganda străină, să le înălțăm demnitatea națională, să facem din sufletele călitate la focul dragostei de neam, zid de apărare pentru orice furtună“. Această misiune se impune în primul rând școlii, armatei și bisericii. „Datoria bisericilor românești dela granița de vest, este să desvolte mai multă activitate națională, decât să-și irosească energia în lupte confesionale“.

„Femeile române, grupate în jurul societăților de binefacere, să-și dedice partea cea mai mare a activității lor, pentru întărirea tradițiilor românești, cultivarea obiceiurilor și a portului românesc“.

„Considerându-se fiecare slujbaş al Statului și fiecare fiu al neamului nostru, luptător pentru cauza românească, . . .“ ne vom reîntegra în drepturile cari ne-au fost răvuite.

Multămim D-lui inspector școlar C. Iencica, pentru constatările D-sale expuse cu curaj, în broșura amintită, constatări identice cu ale Ligii Apărării Naționale Creștine. Lupta noastră este dusă tocmai pentru ameliorarea acestei stări de fapt, ce nu se mai poate tolera, nu numai la granița de vest, ci la toate granițele, și și în interiorul țării.

Și vom reuși.

Rugăm sprijiniți
lupta ce ducem,
prin achitarea abo-
namentului

Cetim în „Gazeta Maramurășană“, ce apare la Sighet, sub direcția Părintelui Ion Bîrlea. — redactor responsabil Mihai Bologna —, următoarea informație:

— „**DL. PROFESOR UNIVERSITAR DIN CLUJ I. C. CĂTUNEANU** a primit invitarea din partea D-lui președinte al Astrei, Dr. V. Ilea, pentru a ține o conferință, în ziua de Sf. Gheorghe, în 23 Aprilie. Va sosi în 22 Aprilie, Miercuri seara, cu acceleratul de Cernăuți. Subiectul conferinței este: „Din viața lui Mihail Kogălniceanu“. Suntem informați, că cu acea ocaziunea vor sosi multi intelectuali și plugari din provincie“.

*

În aceeaș gazetă, numărul de 2 Aprilie 1931, a apărut următorul articol al D-lui Prof. I. C. Cătuneanu:

„O RAZĂ DE NĂDEJDE.

Județul, care-i situat dincolo de munții Rodnei și ai Tibleșului, având legături mai ușoare, cum dovedește istoria, cu Bucovina decât cu Ardealul, din momentul ce i se zice pe nume: Maramureșul, deșteaptă în conștiința românească un sentiment de compătimire și în același timp de muștrare.

O realitate crudă ni-l prezintă sub adevăratul lui aspect: un ținut oropsit, lăsat în voia soartei chiar sub regimul românesc. Ceea ce Ungurii, pe vremea domniei lor, permiteau să se înfăptuiască spre a nimici acolo treptat treptat neamul nostru, guvernării români, în lipsa lor de grijă și iubire, au considerat timp de 11 ani ca o fatalitate inexorabilă și deci nu au culezat să i se împotrivescă. Cotropirea jidovească, favorizată sub regimul maghiar spre a desrădăcina populația autohtonă, în loc să fie brusc și energic oprită din Ianuarie 1919, a fost sub regimul românesc mai departe îngăduită.

De aici izvorul lipsei crescânde, a speculei murdare, a cămătăriei, a alcoolismului, a șomajului cu ispită bolșevizării a crescut neînclătat sub privirea ori indiferentă ori interesată a organelor noastre administrative.

Soarta țaranului maramureșan, sbătându-se de moarte în ghiarele Jidanului cotropitor și parazită, care l'a despuiat de averea strămoșească, provoacă de sigur compătimire în sufletele noastre. Dar aceasta nu-i deajuns. Stârnește de sigur pornirea de a muștra și chema

la răspundere pe cei vinovați: pe politicianii din toate partidele de guvernământ, cari întovărășindu-se cu Jidanii au trădat pentru arginții lui Iuda, interesele poporului, din care s'au ridicat. Dar nici muștrarea nu-i deajuns.

Interpretarea nu poate veni decât din hotărârea bărbătească a celor, cari au pățimit atâta amar de vreme, de a face ca glasul suferinței lor să fie auzit și ascultat.

Zece ani de zile nu a fost dus cuvântul durerii Maramureșului în Parlamentul țării, pentru că toate partidele, cari s'au perindat la putere, fiind întovărășite cu Jidani,

nu au îngăduit să se poarte plângere contra acestora.

Nădejde de îndreptare numai atunci poate lucii și pentru strănepoții amăriți și oropsiți ai plăieșilor lui Dragoș, când toată lumea românească, într'un singur gând și o simțire, își va alege pentru noul Parlament bărbați întregi, cari să aibă curajul să ceară, în auzul țării, înfrânarea puterii jidovești în Maramureș, pentru ca și Românul să poată trăi o viață de om îndestulată și luminată în țara străbunilor lui!

I. C. Cătuneanu“.

In legătură cu procesul penal Isac Bergfeld contra primrabinului Akiba Glasner din Cluj

Publicăm de data aceasta scrisoarea deschisă, adresată de Bergfeld Isac D-lui Dr. Fischer Iosif, demutat, în cauza arestării sefrabinului ortodox Glasner Akiba, observând, că în debaterăa cauzei contra ziarului „Uj Kelet“, care va avea loc în ziua de 30 I. c., vom da publicității toate datele referitoare la această cauză penală.

Iată scrisoarea, în traducere românească:

„Domniei Sale

Domnului Dr. FISCHER IOSIF, deputat, președinte al comunității izr. neol.

CLUJ.

În legătură cu scrioarea mea foarte importantă, înaintată Dvs. la 23 Ianuarie a. c., resp. în legătură cu cererea mea interesantă pe care am adresat-o în limba germană clubului parlamentar evreesc, în cari am dat seama de crimele grave ale unei campanii de calomnie pornită de Evrei, și în cari, îndeosebi, am descris fantele eroice ale 2 *gentlemen eminenti*: Dr. Jakobi Emil, avocat și Glasner Akiba, sefrabin ortodox izr. din Cluj:

1. Am arătat între altele, că sefrabinul Glasner a strâmbit o sentință adusă în favoarea mea, și a trimis pe adversarul meu, avocatul Dr. Jakobi, la judecătoria creștină, ca să dea jurământ fals, cu toate că subrabinul Fried Lazar, ca arbitru, a refuzat să semneze cererea lui Glasner, cu motivarea, că

este o fărădelege a jura fals și înaintea judecătoriei creștine.

2. Am arătat că la intervenția mea riguroasă, judecătoria de ocol nu a permis avocatului Dr. Jakobi, să dea jurământul fals, și instanța de apel a aprobat această deciziune.

3. Am arătat, că din aceste motive, Curtea de Apel a refuzat pe sefrabinul Glasner din arbitraj, însă numita „pseudosfinție“ Glasner, nu are curajul să-mi elibereze un act oficial despre debaterile ce am avut în contra avocatului Jakobi, deși este obligat, având o frică firească de administrarea probelor.

4. Am arătat, că sefrabinul Glasner și compicii săi culpabili au plăsmuit traducerea sentinței aduse de Bezdin (judecătoria rituală), pentru ca pe aceasta bază, antistia comunității să abzică serviciul rabinului Fried Lazar, cu toate că a avut mila de el, pentru că murdăriile sefrabinului să nu fie aduse la iveală de către Bezdin.

5. Am arătat, că în urma machinațiilor culpabile ale sefrabinului Glasner și avocatului Jakobi, am descoperit în flagrant delict pe un individ cu numele *Stässel Jakob*, care a fost dispus, ca înaintea judecătoriei creștine, pe baza unei *chitanțe cu continut fals* (făcută de Dr. Jakobi), să dea jurământ fals.

6. Am arătat, că avocatul Jakobi care sub regimul maghiar a fost închis pe mai multe luni, din cauza înșelăciunii, în mod ilegal și arbitral a exonerat recuzarea în contra dlui Dr. Bohatîel, consilier al Curții de Apel, ca președinte de

senat, numai din cauza, că fiind un magistrat corect, a refuzat să incurajeze falsificarea de act particular, comisă împotriva mea.

7. Am arătat, că campania de calomnii evreiască, susmenționată, pentru a duce în eroare opinia publică, m'a declarat pe mine nebun, însă eu, afirmativul alienat, sunt pus sub boicot bisericesc, deși o persoană necomputabilă nu este tratată în acest fel! Sau sunt computabil din acel punct de vedere, că am îndrăznit să demasc pe vinovatul Glasner???

8. Am mai arătat și grozăvenia, că infractorii evrei (între aceștia cel mai periculos șefrabinul ortodox Glasner), având sprijinul în așa numitul „Zeu Bares“, pe deplin liniștit, pot trece peste limitele legilor statului și pot călca oricare articol al codului penal, fără de a li se întâmpla ceva.

9. Dar am accentuat în cererile mele amintite, că în urma sincerității mele, recunosc natura rea pe care o am, anume că îmi place să văd și dosul lucrurilor, îndeosebi îmi place critica justă, etc. etc. (Vezi cererile mele susmenționate împreună cu anexele).

10. Cel mai important moment, la care V'am atras atențiunea Dvs., fruntași evrei, este, că am citat din Talmud o frază foarte potrivită: „*Boschasu Böschalchu Taruvenuh*“, adică în românește: „*Fiecare în ce sau prin ce păcătuiește, în sau prin aceea va fi pedepsit*“.

Iată deci: consecințele au adevărit iarăși, și anume prin o minune dumnezeiască, că afirmațiunile citate din Talmud nu sunt o idee fixă. În cazul de față nu *Haman*, ci șefrabinul *Glasner Akiba* și consoții săi au fost loviți de minunea Dumnezeiască.

La acestea să-mi răspundeți Dv., ca deputat în Cameră, dar acum să-mi răspundeți, și să nu tăceți. Adică, precum e cunoscut și înaintea Dv., ziarul „*Infrățirea Românească*“ din 15 Februarie a. c. a publicat un memoriu cu conținut foarte interesant, din partea avocatului meu *Dr. Muica Ioan*, în care s'a arătat prin *date concrete scrise*, că comorile Iehudei culpabile cum acoper brațele foarte lungi ale șefrabinului *Glasner*, și prin urmare poate să stăvilească evoluția dreptății. După apariția acestui articol senzațional, abia peste 4 zile, adică la 19 Februarie, s'a ivit întâmplarea dumnezeiască, un eveni-

ment senzațional pentru toată lumea, cumcă numitul *Glasner Akiba*, șefrabinul ortodox al „*capitalei Ardealului*“, din cauza crimei umile a mituirei a fost surprins în flagrant delict și a fost arestat ac către Parchet.

Iar Dvs., prea stimat Domnule Deputat, care în trecutul apropiat, la cererea mea foarte importantă, ați jucat iarăși rolul nepăsării, ați fost atât de suprimat de întâmplarea șefrabinului *Glasner*, încât imediat V'ați grăbit să înaintați dlui Ministru al Internelelor un memoriu, arătând prejudiciul, prezentând pe culpabilul șefrabin *Glasner*, de mie-lușel blând și o victimă nevinovată. Față de aceasta ați acuzat pe dl. *Dr. Clonța*, subprefect al poliției, care a procedat cu deplină obiectivitate și între cadrele legii, cu *escrocherie*, etc. etc. (Vezi ziarul „*Universul*“ din 4 l. c. din care se pot constata toate), și vreau să cred, că cu acest prilej nu veți ajunge la rezultat cu viclenie și spirit întreprinzător.

Ori, viața foarte rar creiază fenomene dumnezeiești atât de interesante, fiindcă dacă acest eveniment senzațional, resp. arestarea șefrabinului *Glasner* din cauza *mituirei umile* nu s'ar fi adevărit prin acte autentice, făcute de autorități — sau dacă această crimă de mituire extrem de josnică, nu s'ar fi descoperit prin obiectivitatea strictă a unui funcționar superior de poliție, scoțându-o înaintea publicității, în acest caz Dvs., ca fruntași evrei păzitori, ați fi procedat, ca și în cazul meu, și față de memoriul dlui *Dr. Muica Ioan*, apărut în „*Infrățirea Românească*“ din 15 Februarie, în cauza mituirilor cu comoara lui *Iehuda*, declarându-l de opul unui dramaturg cu fantazie largă (deci nebun). Însă: *Omul propune, Dumnezeu dispune*.

Deci dacă Dvs. nici după acestea nu Vă împliniți obligațiunea nobilă, de a recunoaște, că: „*Am greșit, și ne corectăm*“ (vezi cererea mea amintită, înaintată Clubului Parlamentar Evreesc), în acest caz, cu ajutorul lui Dumnezeu, în viitorul apropiat, se vor mai descoperi crime senzaționale. — Dar atunci va fi târziu să mi se dea dreptate.

Cluj la 17 Martie 1931.

Cu deosebită stimă:

ISAC BERGFELD“.

Recomandat.

Ce zice străinătatea?

Iată formula stereotipă a presei jidovești de câte ori se sparge vre-un geam, sau când zălufii vre-unui *Jidan* sunt scuturați ceva mai tare. Aceeasă presă care țipă ca din gură de șarpe când i se întâmplă cel mai mic rău vre-unui *Jidan*, și care nu ne mai scoate din calificativele de huligani, intoleranți și anarhiști, se emoționează grozav gândindu-se la efectul „*atrocităților*“ noastre, peste graniță, în occidentul civilizată și umanitarist.

Toți Românii de bună credință, cari mai citesc ignobilele produse ale presei semite își pun desigur aceeași întrebare: „*Ce zice străinătatea*“.

Acești Români de bună credință nu se gândesc însă că presa din străinătate, care ține isonul presei noastre jidovești, este de aceeași origine și aceeași esență, ca și „*Dimineața*“, „*Adevărul*“ și „*Lupta*“. Adevărata presă națională și creștină din orice țară nu poate să spună decât ceea ce spunem și noi, cei dela „*Infrățirea Românească*“.

Realitatea confirmă afirmațiile noastre. Din *Elveția* am înaintea mea populara revistă „*Nouvelles revue Romande*“, care apare la *Geneva*, dar care totuși nu s'a molipsit de diferitele teorii umanitariste. Această revistă conține (în numărul 61 din Ianuarie a. c.) un articol datorit condeiului viguros al D-lui *Gross*, în care se face un aspru rechizitoriu guvernului Francez jidovit și masonizat. Pe de altă parte tot o revistă elvețiană „*Le Centurion*“, publică un manifest în care declară că *Jidanul* e un element indezirabil și periculos și că singura soluție este eliminarea cât mai grabnică a acestui nepoftit musafir. Chiar în marele consiliu al Republicii un deputat elvețian a interzis unui alt deputat să vorbească, aruncându-i în față cuvintele „*Esti Jidan*“ și ca atare n'ai cuvânt în adunările noastre.

Situație identică este în *Franța*, țara lumii și a civilizației, țara tuturor curentelor umanitariste și pacifiste, țara în care francmasoneria este la putere. Cu toate aceste curente disolvante și distrugătoare, în *Franța* începe să se desemeze un puternic curent antisemit al cărui efect imediat, îl vedem în trimiterea celor 3 reprezentanți antisemiți în Cameră. Parisul cosmopolit adăpostește multe locuri de întrunire și multe redacții de publicații antisemite. Astfel la *Paris*.

apare celebra „*Revue internationale des sociétés secrètes*“, care de ani de zile duce o luptă crâncenă contra francmasoneriei și iudaismului. Tot aici apare organul partidului național-popular „*La libre parole*“, cu deviza „*La France aux Français*“, care prin articolele sale bine documentate și pline de simțul realității câștigă din ce în ce mai mult încrederea și simpatia masselor. Afară de aceste două publicații, mai apar la Paris, o sumă de reviste și ziare antisemite. Astfel sunt: „*La lutte*“, „*La croisade*“ organul institutului de studii anti-marxiste, „*La antiijuii*“ și multe altele.

Chiar și *ITALIA*, țara în care francmasoneria împreună cu toate ligile și societățile de producție iudaică au fost desființate, își are publicațiile ei antisemite. Astfel e destul să pomenim de excelentă re-

vistă anti-iudeo-masonică „*Anti-europa*“ ce apare la Roma.

Ce se petrece în *GERMANIA*, cred că toată lumea știe. Partidul național-socialist are actualmente nenumărate ziare, reviste și publicații de tot felul, toate cu deviza: „*Jos Jidanii*“.

Când astfel stau lucrurile în străinătate, unde, pe lângă o presă jidovească există și una națională, care urmărește adevăratele interese ale poporului respectiv, o necesitate imperioasă ne face și pe noi să ne gândim la mijloacele cu cari am putea crea și menține o adevărată presă națională care să prezinte interesele reale ale acestui neam și să lupte pentru realizarea lor integrală.

Stud. D. V. ATHANASESCU
— Cluj. —

Inmormântarea victimei sălbăticei

guvernanților dela Rădăuți.

O solemnitate impresionantă în cursul căreia s'au cerut din nou sancțiuni contra vinovaților

Rădăuți.

În trecutele reportagii am comunicat despre tristul eveniment petrecut în orașul nostru, a încetării din viață a studentului *Gheorghe Popescu*, victima sălbătaciilor și crimelor guvernamentale săvârșite din ordinul prefectului de județ *Ilie Vișan* și deputatului *Ștefan Percec*, asupra populației pașnice a acestui oraș și județ, care se adunase în ziua de 1 Februarie la un congres al L. A. N. C.

În ziua de 18 Martie a avut loc înmormântarea studentului *Gheorghe Popescu*, în satul *Horodnicul de Sus*, la care au participat toate organizațiile L. A. N. C. din județ și împrejurimi, societățile arcășești, societățile trezviste, etc. și o masă compactă de săteni cari au format cortegiul funebru compus din mai multe mii de oameni. După facerea prohodului la ora 2 și jum. d. m., sicriul a fost scos în curtea casei, de către studenți și colegi ai victimei. Sicriul a fost ridicat apoi pe umeri de către studenți, iar convoiul funebru a pornit în cântecele corului arcașilor și plugarilor și a corului studenților până la locul de

vecinică odihnă în sunetele trompetelor și a buciurilor.

În drum spre cimitir convoiul funebru este întâmpinat de S. S. *părintele Iliuș* din *Storojineț*, care de asemeni venea la înmormântarea tânărului student. S. Sa. se îmbracă cu sintele odăjdii și ia loc în fruntea procesiunii. Steagurile funebre și crucea au fost duse pe tot parcursul drumului de către studenți, colegi ai victimei. Ajunși la locul de vecinică odihnă, în biserica satului, după prohodire ia cuvântul d. *Vlad Marievici*, redactor al ziarului „*Apărarea Națională*“, delegatul studențimii ieșene și trimis al d-lui prof. univ. *A. C. Cuza*. D-sa aduce cuvântul de încurajare familiei îndurerate despre pierderea și moartea atât de crudă a aceluia ce a fost odată studentul *Gheorghe Popescu*.

După aceasta sicriul purtat de studenți a fost transportat în cimitirul bisericii în sunetele jalnice ale buciurilor și trompetelor arcașilor. În fața mormântului, S. S. *părintele Iliuș* în cuvinte de încurajare se adresează familiei îndurerate, apoi întregii asistențe.

„Acea faptă criminală care s'a

făcut la 1 Februarie este o faptă blestemată săvârșită din păcatele și nelegiuirile ce sunt astăzi în țara aceasta, faptă nelegiuită și ticăloasă iscodită din mintea mârșavă a unuia care nu merită să i se zică om. Gestul criminal al aceluia ce stă în fruntea acestui județ trebuie condamnat și nu încapă nici o iertare. Legile țării îl vor pedepsi după cum merită. Noi însă îl ștergem dintre Români, fiind dușman al acelor fii de țărani din care se pretinde a fi“.

În numele colegilor și a prietenilor vorbește studentul în teologie *Dumitru Bodale*, dela Universitatea din Cernăuți.

Dl. *Nichifor Robu* vorbește în numele L. A. N. C.:

„Studentul Gh. Popescu a murit pe câmpul de onoare la datorie, din ordinul criminal al prefectului județului *Ilie Vișan*, care nu este prefect, ci călăul acestui județ; locul acestuia este prin urmare la pușcărie ca cel mai odios criminal. Ecoul populației profund mâhnită de faptele lui criminale dela 1 Febr., cere ca acest prefect, înainte de a fi întemnițat să plece din fruntea județului pe care l-a scăldat în sânge pentru măreție și dorința de arginți.

Nici la jalnica ceremonie de astăzi acest criminal mesăbuit, n'a lăsat poporul să-și plângă în tihnă durerea și amărăciunea. El a trimis și aici agenții poliției ca să-și bată joc până la sfârșit de durerea poporului atât de răbdător“.

În numele cetățenilor români rădăuțeni, vorbește d. *A. Halus*, care înfierează faptele criminale ale prefectului *Ilie Vișan* și deputatului *Percec* săvârșite cu ocaziunea zilei de 1 Februarie.

Abia la orele 8 jum. seara ceremonia funebrelă ia sfârșit în sunetele jalnice ale buciurilor și trompetelor arcașilor.

CORESP.

(Ziarul „*Ordinea*“.)

Citiți și răspândiți

Intrățirea Românească

